

Bouw en functie II : orofaciaal systeem (D001915)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 8.0

Studietijd 240 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)

Nederlands

Gent

practicum

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Van den Eynden, Jimmy

GE38

Verantwoordelijk lesgever

Moerman, Anneliese

GE33

Medelesgever

Vral, Anne

GE38

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Science in de tandheelkunde](#)

stptn

aanbodssessie

8

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

hoofd, hals, kauwapparaat, kauwen, slikproces, speekselsecretie.

Situering

De student verwerft inzicht in de macroscopische en microscopische bouw van de hoofd- en halsregio in een topografische en functionele context, met bijzondere aandacht voor het kauw- en slikproces. Deze inzichten stellen de student in staat om voorbeelden van klinische problemen te begrijpen.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel bestaat uit 3 partims: anatomie, fysiologie en histologie.

Partim anatomie:

- Regionale en oppervlakteanatomie van de hals: halsregio's en halsdriehoeken, cervicale wervelzuil, halsbasis, lymfedrainage, larynx, pharynx.
- Regionale en oppervlakteanatomie van het hoofd: aangezicht, scalp, fossae, orbita, mondholte, neusholte.

Partim fysiologie:

- Algemene spierfysiologie
- Functionele aspecten van de orofaciale organen, in het bijzonder de kauwspieren
- Mandibulaire bewegingen (rustpositie, passieve en actieve bewegingen, gecoördineerde kauwbewegingen).
- Spieractiviteit bij het kauwen en onderzoeksmethoden.
- Neurologische controle van het kauwen.
- Fysiologie van de slikbeweging en de speekselsecretie.

Partim histologie

- Histologische structuur van neusholte, mondholte, speekselklieren, farynx, slokdarm, larynx en trachea

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van onderstaande opleidingsonderdelen:

- Blokken Cel I-IV
- Gebitsontwikkeling
- Algemene histologie en histogenese van tand en omgevende weefsels
- Bouw & Functie I

Eindcompetenties

- 1 De correcte anatomische terminologie (*terminologia anatomica*) gebruiken.
- 2 Anatomische structuren van de hoofd- en halsregio benoemen en aanduiden op figuren, anatomische modellen en prosectiestukken.
- 3 Histologische structuren herkennen op histologische preparaten.
- 4 Anatomische structuren en hun kenmerken beschrijven aan de hand van eenvoudige schetsen.
- 5 Het verband kunnen leggen tussen (anatomische en histologische) structuur en functie.
- 6 De topografische relatie tussen verschillende anatomische structuren van de hoofd- en halsregio toelichten.
- 7 Beredeneren welke klinische problemen ontstaan bij afwijkingen van de normale anatomische en histologische structuur en functie.
- 8 Een grondige, wetenschappelijk onderbouwde kennis en inzicht hebben van de algemene spierfysiologie en de anatomie, histologie en fysiologie van het orofaciale systeem.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Practicum, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Zelfstandig werk histologie: zelfstandig oefenen van de geziene histologische structuren aan de PC via virtuele microscopie van ingescande preparaten voorzien van kennisclips. Het zelfstandig werk wordt aangevuld met 1 respons practicum virtuele microscopie.

Practicum anatomie : begeleide zelfstudie van anatomische modellen en prosectie stukken.

Practicum fysiologie: 'Spiercontractie': theorie in vorm van een pre-lab, oefeningen on campus.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Sobotta Atlas of Anatomy, Vol. 3, English - Latin. Head, Neck and Neuroanatomy. Elsevier, laatste editie.

Richtprijs: € 55

Optioneel: nee

Auteur : Paulsen F. & Waschke J.

ISBN : 978-0-70205-271-2

Type: Syllabus

Naam: Anatomie van Hoofd en Hals, J. Van den Eynden, Academia Press.

Richtprijs: € 10

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Type: Andere

Naam: Online studiemateriaal

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Bijkomende info: Handouts, e-learning modules en aanvullend cursusmateriaal worden digitaal beschikbaar gesteld via de elektronische leeromgeving Ufora en via Kuracloud (www.kuracloud.com). Virtuele beelden van histologische coupes beschikbaar op Athena (OlyVIA).

Referenties

- Drake R., Vogl A.W. & Mitchel A.W.M. Gray's Anatomy for Students, 4th Edition. Elsevier Churchill Livingstone.
- Paulsen F. & Waschke J. Sobotta Atlas of Anatomy, Vol. 1-3, English - Latin. Elsevier.
- Paulsen F. Sobotta Anatomy Textbook. English Edition with Latin Nomenclature.

Elsevier.

- 3D anatomie apps: Complete Anatomy van 3D4medical (<https://3d4medical.com/>) of VisibleBody (<https://www.visiblebody.com/>).
- R.W.A. Linden, Frontiers of oral biology vol 9: the scientific basis of eating, Karger, 1998
- A.L. Mescher. Junqueira's Basic Histology. Text and atlas. 14th (or 15th) edition, Copyright 2016 The Mc Graw Hill Companies, ISBN 978-0-07-184270-9
- B. Young, J.S. Lowe, A. Stevens, J.W. Heath, Wheater's Functional Histology, Fifth edition, Churchill Livingstone, Elsevier, ISBN-13:9780443068508

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

na afspraak met de docent

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Schriftelijke evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluatie

Schriftelijk examen bestaande uit meerkeuzevragen en open vragen. Voor de correctie van de meerkeuzevragen wordt de *standard setting* (met hogere cesuur) toegepast.

Voor het zelfstandig werk histologie worden histologische beelden (afkomstig van de virtuele preparaten) in geprinte vorm aangeboden tijdens het theoretisch examen en moeten de aangeduide structuren benoemd worden.

Niet-periodegebonden evaluatie

Deelname aan de practica fysiologie is verplicht.

Tijdens het laatste practicum anatomie wordt een praktijkexamen georganiseerd over de inhoud die aan bod kwam tijdens de practica. De behaalde score telt voor 25% mee voor de eindscore van het partim anatomie. Studenten die niet deelnemen behalen 0/5.

Eindscoreberekening

De **eindscore** is het gewogen gemiddelde van de deelscores van de drie partims. Hierbij worden volgende gewichten gehanteerd:

- Partim anatomie: 0,525 (waarvan 25% NPE en 75% PE)
- Partim fysiologie: 0,350
- Partim histologie: 0,125

Wanneer een student 2 of meer tekortpunten heeft op één van de drie partims kan hij/zij niet meer slagen voor het opleidingsonderdeel. Indien het gewogen gemiddelde toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt een **penalisatie** toegepast en wordt het eindcijfer teruggebracht tot 9/20.

Deelname aan de practica fysiologie is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen slagen voor dit partim. Aanwezigheden worden geregistreerd. Dixit attest is niet geldig.

Volgende afspraken gelden voor het **tweedekansexamen**:

- Enkel in geval van penalisatie wordt een deelvrijstelling naar de tweedekans examenperiode toegestaan voor de partims waarop de score minstens 10/20 bedraagt
- Het resultaat behaald op het praktijkgedeelte (NPE) van het partim anatomie blijft behouden. Studenten die deze test (in gewijzigde vorm) wensen te hernemen dienen hiervoor een afspraak te maken met de betrokken lesgever.

